

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐỀ TÀI SÁNG KIẾN CẤP HUYỆN NĂM 2024

Tên sáng kiến: “*Nâng cao chất lượng đào tạo nghề cho lao động nông thôn.*”

Họ và tên: Ngô Thanh Hiếu

Chức vụ: Chủ tịch UBND Xã Đồng Hóa

Đơn vị công tác: UBND Xã Đồng Hóa

Đồng Hóa, tháng 9 năm 2024

PHẦN MỞ ĐẦU

Xã Đồng Hóa xã Nông thôn mới của huyện Kim Bảng, tổng Diện tích đất tự nhiên 910,16 ha. Trong đó đất nông nghiệp là 665,34 ha; Dân số 9.484 khẩu với 3.196 hộ gia đình được chia thành 6 thôn; Tổng số lao động của xã trong độ tuổi 5.147 lao động. Đảng bộ xã có 394 Đảng viên, Sinh hoạt tại 12 chi bộ, trong đó có 6 chi bộ thôn xóm, 3 chi bộ nhà trường, 1 chi bộ trạm y tế, 1 chi bộ Hợp tác xã dịch vụ nông nghiệp, 01 chi bộ công an xã đời sống và thu nhập của nhân dân chủ yếu bằng sản xuất nông nghiệp, chăn nuôi, thợ xây, thợ mộc, dịch vụ vận tải, và buôn bán nhỏ.

Cơ sở hạ tầng để phục vụ dân sinh, phát triển kinh tế và phúc lợi xã hội như đường giao thông thôn, xóm, đường trực chính nội đồng, kiên cố hoá kênh mương, hệ thống cống rãnh thoát nước, nhà văn hoá thôn xóm, trường học các cấp. Bộ mặt nông thôn của xã có nhiều thay đổi, đời sống nhân dân từng bước được nâng cao, phong trào của xã phát triển khá mạnh mẽ, toàn diện, bền vững. Từ kết quả đạt được nhân dân càng thấy rõ rõ được sự quan tâm của Đảng, Nhà nước đối với nông nghiệp, nông dân, nông thôn.

PHẦN NỘI DUNG

I. Thực trạng

“Đào tạo nghề cho lao động nông thôn là sự nghiệp của Đảng, Nhà nước, của các cấp, các ngành và xã hội nhằm nâng cao chất lượng lao động nông thôn, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn. Nhà nước tăng cường đầu tư để phát triển đào tạo nghề cho lao động nông thôn, có chính sách bảo đảm thực hiện công bằng xã hội về cơ hội học nghề đối với mọi lao động nông thôn, khuyến khích, huy động và tạo điều kiện để toàn xã hội tham gia đào tạo nghề cho lao động nông thôn”; Từng bước “Chuyển mạnh đào tạo nghề cho lao động nông thôn từ đào tạo theo năng lực sẵn có của cơ sở đào tạo sang đào tạo theo nhu cầu học nghề của lao động nông thôn và yêu cầu của thị trường lao động; gắn đào tạo nghề với chiến lược, quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của cả nước, từng vùng, từng ngành, từng địa phương”. Đây là quan điểm và mục tiêu của Đảng ta hướng đến khi xây dựng và triển khai thực hiện Đề án “Đào tạo nghề cho lao động nông thôn đến năm 2020”.

Tuy nhiên thực tế hiện nay chất lượng và cơ cấu ngành nghề đào tạo chưa đáp ứng được nhu cầu nhân lực kỹ thuật trực tiếp trong sản xuất, kinh doanh, dịch vụ, nhất là lĩnh vực có tay nghề cao. Một số ngành nghề chưa phát huy tại địa phương, chủ yếu truyền nghề và giữ nghề truyền thống chưa có đầu ra cho sản phẩm vì Huyện Kim Bảng dịch vụ du lịch chưa phát triển.

1. Thực trạng của đào tạo nghề:

Trước đây đào tạo theo nhu cầu người học, nhưng sau khi tổng kết 5 năm thực hiện đề án dạy nghề theo quyết định 1956/QĐ-TTg ngày 27/11/2009 (*năm 2014*); đã đánh giá kết quả đạt được và chưa đạt được tìm ra nguyên nhân, đưa ra giải pháp khắc phục.

Công tác đào tạo nghề từ năm 2015 đến nay đã được siết chặt hơn đó là: Hàng năm UBND huyện giao cho UBND xã phải rà soát, đánh giá và lập kế hoạch đào tạo phù hợp với nhu cầu học nghề tại địa phương, nhu cầu sử dụng lao động qua đào tạo nghề của doanh nghiệp, các cơ sở sản xuất kinh doanh, dịch vụ và quy hoạch xây dựng nông thôn mới, nhiệm vụ tái cơ cấu từng ngành, lĩnh vực và mục tiêu giảm nghèo bền vững; mới hợp đồng các cơ sở giáo dục nghề nghiệp triển khai thực đào tạo nghề.

Tuy nhiên chất lượng, hiệu quả đào tạo nghề cho lao động nông thôn chưa cao và cơ cấu ngành nghề đào tạo vẫn chưa phù hợp, đáp ứng được nhu cầu nhân lực kỹ thuật trực tiếp trong sản xuất, kinh doanh, dịch vụ, một số ngành nghề chưa phát huy tại địa phương.

2. Nguyên nhân khách quan:

+ Mục tiêu của Đề án là “*trang bị cho người học nghề năng lực thực hành một nghề đơn giản hoặc năng lực thực hành một số công việc của một nghề, tạo điều kiện cho người học nghề sau khi tốt nghiệp có khả năng tìm việc làm, tự tạo việc làm hoặc tiếp tục học lên trình độ cao hơn*” góp phần “chuyển dịch cơ cấu lao động và cơ cấu kinh tế, phục vụ sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn”. Theo đó, chính sách của đề án chủ yếu được hỗ trợ đào tạo nghề ngắn hạn (*trình độ sơ cấp nghề và dạy nghề dưới 3 tháng*). Vì vậy sau đào tạo chủ yếu vận dụng kiến thức học được vào sản xuất tại địa phương.

+ Kinh phí hỗ trợ chưa bố trí kịp thời cho việc điều tra, rà soát nhu cầu tại cơ sở, nên khi lập kế hoạch chủ yếu là dựa vào kết quả năm trước, ước dự kiến năm sau và dựa vào năng lực các cơ sở giáo dục nghề nghiệp nên có lúc chưa theo nhu cầu thực tiễn của thị trường lao động.

3. Nguyên nhân chủ quan:

+ Mặc dù các trung tâm cấp huyện đã được sát nhập thành Trung tâm giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên cấp huyện; nhưng các cơ sở giáo dục nghề nghiệp cơ sở vật chất, trang thiết bị đào tạo, đội ngũ giáo viên thiếu về số lượng và chất lượng chưa cao. Hoạt động theo Luật giáo dục nghề nghiệp thì các trung tâm này chỉ đào tạo thường xuyên dưới 3 tháng.

+ Các cơ sở giáo dục nghề nghiệp chủ yếu đào tạo những gì mình có, chưa đào tạo kịp theo nhu cầu của thị trường và doanh nghiệp, chưa liên kết được với các doanh nghiệp ngoài tỉnh.

Do vậy, tạo việc làm và giải quyết việc làm, dạy nghề là một nhu cầu cần thiết không thể thiếu được trong chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của xã, ở thời điểm hiện tại và những năm tiếp theo.

I. Các giải pháp

Một số biện pháp làm tốt công tác dạy nghề và hỗ trợ việc làm cho nông dân và lao động nông thôn tại xã Thi Sơn.

Theo tôi, công tác tổ chức dạy nghề và hỗ trợ việc làm cho nông dân và lao động nông thô tại xã muôn đạt hiệu quả cần có những biện pháp như sau:

Một là: Phát huy vai trò chủ đạo của ngành đoàn thể trong công tác dạy nghề và hỗ trợ việc làm cho nông dân và lao động nông thôn.

Trước tiên cần đổi mới tư duy, quan điểm nhận thức của cán bộ hội viên trong đoàn thể về công tác dạy nghề và hỗ trợ việc làm cho nông dân phù hợp với yêu cầu thời kỳ đẩy mạnh CNH – HĐH nông nghiệp nông thôn.

Bên cạnh đó tăng cường phối hợp hơn nữa trong việc tham gia các hoạt động dạy nghề và hỗ trợ viêc làm nhằm giúp cho lao động nông thôn có cơ hội điều kiện để nâng cao năng lực hòa nhập với với sự phát triển chung của xã hội. Nhằm góp phần thực hiện thắng lợi chủ trương xã hội hóa công tác dạy nghề và hỗ trợ việc làm của Đảng và Nhà nước. Thông qua hoạt động dạy nghề và hỗ trợ việc làm sẽ góp phần đổi mới phương thức hoạt động vị thế của tổ chức.

Vì vậy , cần thiết phải đổi mới quan điểm nhận thức của cán bộ, cần phải coi công tác dạy nghề và hỗ trợ việc làm cho nông dân và lao động là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu nhằm thực hiện tốt Nghị quyết của Đảng về đào tạo nghề cho lao động nông thôn.Mặt khác đẩy mạnh hơn nữa công tác thông tin tuyên truyền,thuyết phục hướng vào từng nhóm đối tượng lao động trong độ tuổi ở nông thôn để họ tự vươn lên thay đổi dần thói quen canh tác thuần nông, kém hiệu quả chọn ngành, nghề sản xuất và phương pháp học nghề, chuyền nghề cho phù hợp.

Tăng cường các hoạt động phối hợp trong công tác dạy nghề và hỗ trợ việc làm cho nông dân và lao động nông thôn. Chương trình phối hợp cần chú ý đến việc dạy những nghề có tính phổ thông, thu hút nhiều lao động như: May mặc, cơ khí, gò hàn, điện dân dụng, chế biến món ăn, Xây chiếu Trúc, kỹ thuật nông nghiệp.

Công tác phối hợp cần chú trọng đến việc tham gia các chương trình, dự án mục tiêu quốc gia, các dự án nâng cao chất lượng lao độngg trong nông nghiệp nhằm dạy nghề, chuyền nghề, chuyền giao khoa học kỹ thuật cho nông dân

Hai là: Tăng cường vai trò của Nhà nước.

Để tạo điều phát huy vai trò tích cực trong công tác dạy nghề và hỗ trợ việc làm cho lao động theo hướng cần tăng cường vai trò của Nhà nước trên các mặt. Cơ chế chính sách, đầu tư đổi mới lao động việc làm và dạy nghề ở nông thôn.

Cần đổi mới quan điểm và chính sách của Nhà nước về lao động và đào tạo nghề cho người lao động trong nông nghiệp, nông thôn phù hợp với yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, chuyển dịch cơ cấu kinh tế và lao động xã hội nhất thiết phải gắn với nội dung đào tạo nguồn nhân lực trong nông nghiệp và nông thôn

Ba là: Khảo sát toàn diện và chính xác, các ngành chức năng phải tính toán lại quan hệ cung cầu nguồn nhân lực theo từng ngành nông nghiệp và phi nông nghiệp ở nông thôn căn cứ cho kế hoạch đào tạo nguồn lao động 5 năm và hàng năm.

Quy hoạch và kế hoạch sản xuất nhất thiết phải gắn với nhu cầu của thị trường trong và ngoài xã.

Nhà nước cần tăng cường cơ sở vật chất đối với đội ngũ cán bộ, giảng viên, bổ sung chương trình, máy móc thiết bị cho trung tâm dạy nghề. Thực hiện đào tạo nhu cầu của doanh nghiệp.

III. Kết quả, hiệu quả mang lại khi áp dụng sáng kiến

1.1. Về kết quả công tác đào tạo nghề: Giai đoạn(2016 -2020)

Tổng số lao động học nghề = 300 lao động

Trong đó: Năm 2015 = 50 lao động; Năm 2016 = 50 lao động, Năm 2017 = 50 lao động; Năm 2018 = 50 lao động; Năm 2019 = 50 lao động, năm 2020 = 50.

Mở 4 lớp may công nghiệp = 100 lao động

Mở 1 lớp nấu ăn = 50 lao động

Mở 2 lớp trồng rau an toàn = 50 lao động

Mở một lớp Chăn nuôi gà = 50 lao động

Mở một lớp sâu chiết chúc = 50 lao động

Ngoài ra các doanh nghiệp đóng trên địa bàn tuyển lao động và đào tạo kỹ thuật trong doanh nghiệp về sản xuất là cơ bản, do vậy đến hết năm 2019 số lao động đã được qua đào tạo ở các kênh đạt 64,7% (do phòng LĐ TB&XH theo dõi), dự kiến hết năm 2020 số lao động đã qua đào tạo 67,7%).

Việc làm của người lao động sau khi học nghề xong: 100% người lao động sau học nghề được các công ty, doanh nghiệp nhận vào làm tại cụm các khu công nghiệp các cơ sở sản xuất trong và ngoài huyện.

Nhiều lao động sau khi có tay nghề đã được các công ty xuất nhập khẩu lao động giới thiệu đi lao động xuất khẩu tại các thị trường như: Malayxia, Đài Loan, Nhật Bản... đều có thu nhập cao và ổn định.

1.2. Công tác giải quyết việc làm:

Số lao động trên địa bàn xã có việc làm mới 1.305 lao động: năm 2015 = 216 lao động, năm 2016 = 255 lao động, năm 2017 = 262 lao động, năm 2018 = 282 lao động, năm 2019 = 290. Năm 2020 chỉ tiêu huyện giao 299 lao động; xã phấn đấu 299 lao động

- Số lao động xuất khẩu = 120 người (Nữ = 40)

- Lao động trong làng nghề = 2.873 người, trong đó

+ Lao động chuyên là 1.515 lao động

+ lao động bán chuyên là 1.358

+ Số lao động làm thương mại dịch vụ là 357 lao động

Nguồn vốn vay để giải quyết việc làm và đi lao động xuất khẩu từ quỹ quốc gia giải quyết việc làm = 5,5 tỷ đồng. Ngân hàng nông nghiệp, quỹ tín dụng nhân dân xã và một số kênh khác. Đến nay việc đáp ứng nhu cầu vay vốn để giải quyết việc làm trên địa bàn xã đáp ứng tốt nhu cầu của nhân dân, giúp người lao động có việc làm ổn định.

PHẦN KẾT LUẬN

Hiệu quả kinh tế:

Việc làm của người lao động sau khi học nghề xong: 100% người lao động sau học nghề được các công ty, doanh nghiệp nhận vào làm tại cụm công nghiệp Đồng Hóa hoặc các cơ sở may và cơ sở sản xuất trong và ngoài huyện.

Nhiều lao động sau khi có tay nghề đã được các công ty xuất nhập khẩu lao động giới thiệu đi lao động xuất khẩu tại các thị trường như: Malayxia, Đài Loan, Nhật Bản... đều có thu nhập cao và ổn định.

Về thu nhập của người lao động: Nghề may bình quân từ 4,5 triệu đến 8 triệu đồng/người/tháng.

Đa số lao động nông thôn sau đào tạo nghề có thêm cơ hội tạo việc làm tại chỗ hoặc tự tạo việc làm, có cơ hội được nhận vào làm việc tại các cơ sở sản xuất và các doanh nghiệp tại địa phương, góp phần phát triển kinh tế - xã.

Đối với các nghề nông nghiệp, học viên sau khi học nghề đã áp dụng kiến thức vào sản xuất, góp phần nâng cao năng suất cây trồng, vật nuôi, tăng thu nhập.

Hiệu quả xã hội:

Đã làm thay đổi nhận thức các học viên tạo động lực thúc đẩy học viên đam mê học.

Làm thay đổi tập quán sản xuất cũ thay vào đó là việc ứng dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật làm tăng năng suất kinh tế.

Tạo việc làm tại địa phương từ những tiềm năng sẵn có, tạo ra nguồn lao động có tay nghề cho các địa phương góp phần đảm bảo an sinh xã hội.

Đánh giá về phạm vi ảnh hưởng của sáng kiến: Sáng kiến này không chỉ áp dụng trong phạm vi xã mà còn áp dụng trong toàn huyện Kim Bảng nhằm nâng cao chất lượng toàn diện về công tác dạy nghề và hỗ trợ việc làm cho nông dân và lao động nông thôn.

***Kiến nghị, đề xuất:**

- Ủy ban nhân dân huyện cấp kinh phí hoạt động thường xuyên cho công tác tuyên

truyền các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước có liên quan đến lĩnh vực dạy nghề và hỗ trợ việc làm cho nông dân và lao động nông thôn.

- Hỗ trợ kinh phí cao hơn cho tất cả các đối tượng tham gia học nghề để thu hút lực lượng lao động nông thôn tham gia học nghề nhiều hơn.

- Cần bổ sung với một số nghề: Chăn nuôi thú y, nghề chế biến thủy sản, nghề trồng nấm...

Trên đây là báo cáo đề tài sáng kiến: “*Nâng cao chất lượng đào tạo nghề cho lao động nông thôn*” thuộc Chương trình Mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2016 - 2020. Để đạt được thành tích như trên nhân dân và cán bộ xã Đồng Hóa đã nỗ lực phấn đấu vượt qua mọi khó khăn để hoàn thiện nhiệm vụ trong đó có một phần đóng góp không nhỏ của bản thân tôi và đã được cấp trên ghi nhận nên tôi trân trọng viết báo cáo.

Kính đề nghị Ủy ban nhân dân huyện Kim Bảng, Hội đồng thi đua khen thưởng, Phòng Kinh tế và Hạ tầng huyện Kim Bảng xem xét công nhận đề tài và đề nghị các cấp xét tặng thưởng cho cá nhân tôi trong công tác chỉ đạo điều hành phát triển kinh tế - xã hội năm 2020./.

Tôi xin trân trọng cảm ơn!

XÁC NHẬN CỦA THỦ TRƯỞNG ĐƠN VỊ

Bí thư
Trịnh Đình Chuyên

TÁC GIẢ SÁNG KIẾN

Ngô Thanh Hiếu

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Ngô Thanh Hiếu".